

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . I kor. Egy hóra. . . I kor. 50 HLL.
Negyedévre . . . 3 . Negyedévre 4 . 50 .

Felelős szerkesztő:
MEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Kratzau.

Debreczen, június 16.

Kratzau . . . Gonosz hangzású név minden magyar fülnek. Különösen ha tudjuk, hogy Kratzau nem is csehét jelent, hanem néhány száz csehét. Mert Kratzau egy cseh falucskának a neve, amelyről abszolút semmit nem jegyzett fel se Klio, se Justus Perthes.

A magyar újságok azonban átadták ezt a nevet a halhatatlanságnak, már amennyiben van újságbeli halhatatlanság — egyik naptól a másikig. S ez bizonyára nevezetes dolog, ha a magyar újságok megemlékeznek valamiért egy apró cseh faluról.

Hát mi nevezetes történt Kratzauban? Magyargyalázás, magyar leköpködés, magyar megrugdosás? Azért bizony nem érd meg Kratzauiig menni. Olyanban fölös részünk van itthon is, a maguk portáján, úgy, hogy az ilyenből már nem is igen ütünk lármát.

Annál meglepőbb az, hogy ebben a jámbor Kratzauban nem csikorgatta a cseh génusz a fogait a magyarra, hanem koszorút nyújtott neki. Nem magyargyalázásról szólnak az újságok hírei, hanem magyarok dicséretéről.

Igaz, a megdicsőített érdemek nem épen maiak. Még az osztrák-porosz háboruban történt, Königrätz előtt, hogy

Kratzau határában valami csetepatéban különösen kiűnt két magyar katona. Az egyiket Horváth Józsefnek hívták, a másikat Csoma Józsefnek. Csoma halva maradt a harcmezőn, de a bajtársa boszszut allott érte: utána küldött egy tucat poroszt. Mikor aztán vége lett a háborúnak, Horváth is megelegette a császár kenyerét s beállt a magyar király szolgálatába: hivataloszóla lett valamelyik minisztériumban. Valamelyik nap mostanában vonult nyugalomba; a hadi dicsőségről valószínűleg már régen megfeledkezett.

Nem feledkeztek azonban meg róla a kratzauiak. A kis cseh falu az egyik magyar hőnek, az elhaltak díszes síremlékét állíttatott; a másikat, az élőt pedig azzal tisztelte meg, hogy lefestette és elküldte neki dicsősége színhelyét, Kratzau környékét. Hogy az öreg ember élete alkonyán is maga előtt lássa azt a helyet, ahol ő is segített egyszer történelmet csinálni s majdan hirt vigyen róla a régen előre ment bajtársnak is az égi mezőkre: — Köszöntenek a kratzauiak . . .

Hát ez az egész eset. Roppant kicsi eset, a börtönöket nem fogja befolyásolni, a válság csomójának megoldásában egy csepp sem segít s még csak nemzeti vívmánynak se mondható. De úgy tetszik nekünk, alkalmas arra, hogy

necsak Horváth Józsefnek, a néhai hőnek szerezzen örömet, hanem jól essen minden embernek, aki minden emberben embertársát látja. Még nekünk, magyaroknak is, akiknek szinte lehetetlen már elhinni, hogy a Lajtán túlról is érjen bennünket valami, ami nem kellemtelen.

Ez pedig még kellemes is meglepetésnek s alkalmas arra, hogy eltűnjék rajta az ember: milyen más képe volna körülöttünk a világnak, — ha az emberek nem politizálnának! Ez a Kratzau valami olyan kis hely lehet, ahova befurakodni még nem tartotta érdemesnek a politika. A hol még nem tudják azt, hogy a más fajta ember született e lenség, ahol még azt hiszik, hogy az emberek deréksége nem függ az emberek fajától, nyelvétől, vallásától, politikai vélekedésétől.

Kár, hogy Lajtán túl és Lajtán innen olyan kevés a Kratzau.

Amerika a jövedelmet adóztatja.

Washington, június 15. A kabinet mai ülésén kiviláglott, hogy Taft elnök helyesli a vállalatok jövedelmének javasolt megadóztatását. Hallomás szerint az új terv 2 százalékos adóval kívánja a vállalatok jövedelmét megadóztatni. Az ebből várható 50 millió dolláros évi jövedelem hozzá fog járulni a kincstár deficitjének eltüntetéséhez.

Akarat kérdése.

— Hogy magát feleségül vegye? — kérdi Jimmy, kivéve szájából a szivart s csodálkozva nézve Cynthiára.

— Igen, miért ne? — mondja Cynthia. Nem vagyok va'ami rém.

— Ellenkezőleg. Nagyon csinos leány. De azért mégsem fog sikerülni.

— Mi? — kérdi Cynthia ártatlanul.

— Az, hogy szerelmet valljon magának.

— Nem is tudom, miről beszél — mondja Cynthia.

— Nem tudja! Na i'yet még nem látam! — szól Jimmy. — Hiszen félórája egyebet sem tesz, mint hogy ezt a fickót leírja előttem, amikor végre belemegyek a dologba s érdeklődni kezdek iránta, akkor kijelenti, hogy azt sem tudja, miről van szó.

— En senkit senkit sem irtam le — jegyzi meg Cynthia.

— Nem azt mondta róla, hogy ilyen embert szeretne férjéül?

— Ez még nem leírás. Dehát e fölött ne vitakozzunk. Mit akart még mondani?

— Maga még azt is hozzátette, hogy nem törődik magával.

— Azaz, hogy azt mondtam: azt hiszi, hogy nem törődik velem — jegyzi meg Cynthia.

— És maga meg akarja róla győzni, hogy igenis törődik magával? És végül annyira megy, hogy azt is kijelenti, hogy feleségül fogja magát venni?

— Igen, — felelt Cynthia s egy csoko-

ládé-darabot egyensúlyoz az ölében tartott macska orrán.

— En meg azt mondom, — szól közbe Jimmy — hogy az a tény, miszerint magam aanyira erőszakolja ezt a dolgot, már magában véve elegendő arra, hogy őt vallomásától visszatartsa.

— De ő nem tudja, hogy én ezt akarom — mondja Cynthia.

— Ugyan! Feltehetőleg egy fickóról akkora számárságot, hogy át ne lásson a szitán? — kérdi Jimmy megvetően.

— Milyen szitán?

— Egy férfi mindig észreveszi, ha tesszik egy leánynak — magyarázza Jimmy egy kissé szelidebben.

— Oh! — kiált fel Cynthia. — És hogyan viselkedik, ha . . . észreveszi?

— Attól függ, hogy szereti-e a leányt vagy sem?

— Ha nem szereti?

— Akkor nem igen mutatkozik nála.

— Oh — mormogja Cynthia. — Így hát ha mutatkozik, ha sokszor eljön hozzám . . . akkor vagy nem vette észre, hogy a leány kedveli, vagy pedig ő is szereti? Nem?

— Oh, ő azonnal tisztában van azzal — ismétli Jimmy. — Azért tanácslom, hogy hagyjon fel ezzel a tervvel. Nem fog menni. Nevetségessé teszi magát vele. Pedig maga olyan édes leány, hogy nem szeretném, ha egy férfi azt mondhatná, hogy maga járt utána.

— Neki fogalma sincs az érzelmeim-

ról — jegyzi meg Cynthia. — Ezt biztosan tudom.

— Talán még nincs. De okvetlenül rájön a dologra. És akkor nem lesz rávehető, hogy . . .

— Fogad velem, — kérdi Cynthia hirtelen — hogy az illető még az est beállta előtt szerelmet vall nekem?

— Lehetetlen — mondja Jimmy. — Egyetlen férfi sincs, aki csak azért vallana szerelmet, mert egy leány úgy akarja.

Cynthia nevetett.

— Fél fogadni? — kérdi.

Jimmy elpirul.

— Egy shillinget egy penny el enében — mondja kissé haragosan.

— Ugy látom nem akar sok pénzt veszíteni — szól Cynthia.

— Nekem mindegy. Én ugyanis nyerek.

— Az egész akarat dolga. Arról van szó mindössze, kinek erősebb az akarata, az övé, vagy az enyém.

— Hülyének kell lennie, ha legyőzti magát egy asszony által.

— Igen, ő egy kissé hülye, de én szeretem a hülyéket — mondta Cynthia.

— Édes Cynthia, — jegyzi meg Jimmy — maga tulságosan kedves leány arra, hogy egy hülyének a nyakába varrja magát.

— Ő csak egy dologban hülye — mondta Cynthia. — Abban, hogy nem tudja, hogy szerelmes belém. Régen ismer s ez . . . nem is jut eszébe, hogy . . . nagyon is hoz-

zám szokott . . .

A közkórház bajai.

Az elbocsátott betegek ügye.

A kórházi bizottság ülése.

A kórházi bizottság ma délután ülést tartott, melynek legfontosabb tárgya a közkórház sebészeti osztályáról tömegesen kibocsátott betegek ügye volt. A múlt hét csütörtökén ugyanis Ujfalussy József dr. kórházi igazgató-főorvos rendelkezésére harminchárom beteget elbocsátottak a sebészeti osztályról, mivel ez az osztály túlszűfolt volt. A tömeges elbocsátás nagy visszatetszést szült a közönség körében. A bizottság mai ülésén kimagyarázni igyekezett a dolgot a kórházi főorvos, hogy ő kényszerűségből tette ezt az intézkedést. A bizottság a főorvos előterjesztését tudomásul vette.

Az ülésről szóló tudósításunk itt következik:

Az ülésen Körner Adolf tanácsnok elnökölt. Jelen voltak Tüdős Kálmán dr. tisztifőorvos Ujfalussy József dr. igazgató főorvos, Hütter Károly dr., Horváth Károly dr., Somogyi Zoltán dr., Láng Sándor dr., Visky Sándor kórházi gondnok, Muraközy László és Tóth Emil dr. jegyző.

Az ülés első tárgya a kórházi alkalmazottaknak a munkásbiztosító pénztárba való beiratásának ügye volt. A kórház alkalmazottait a törvény szerint be kellett iratni a munkásbiztosító pénztárba. A kórházi bizottság egyik régebbi ülésén azt a határozatot hozta, hogy javasolni fogja, miszerint a kórházi alkalmazottakat ne irassák be a pénztárba, mivel ugyanis a kórház orvosai kezelik őket. Minthogy azonban nagy nehézségekbe ütköznek, hogy a kórházi alkalmazottakat mentesítsék a munkásbiztosító pénztárba való beiratástól, a bizottság úgy határozott, hogy a kórházi alkalmazottakat beiratja a pénztárba.

A kórházi orvosok és tisztviselők fizetésjavítását kérik. A bizottság az ügy előkészítésére kiküldte Ujfalussy József elnöklete alatt a következő tagokból álló bizottságot. Láng Sándor dr., Hütter Károly dr., Visky Sándor és Roncsik Lajos.

Ezután áttért a bizottság a sebészeti osztálynál történt tömeges elbocsátásra. A

mult hét csütörtökén ugyanis a kórházi igazgató-főorvos rendelkezésére egyszerre 3 gyógyult, 26 javult és 4 javulatlan beteget elbocsátottak a sebészeti osztályról, ami nagy visszatetszést keltett.

Az ügyet Ujfalussy József dr. terjesztette elő. Elmondta, hogy Tüdős Kálmán dr. tisztifőorvos kifogásolta, hogy a kórházban túlszűfolt van és javasolta, hogy redukálják a betegek számát. Ezért a sebészeti osztályról 28-30 beteget kibocsátottak. Ilyen eset máskor is előfordult már. Egyben előterjesztette a távollévő Csikos dr. sebészeti osztályfőorvos levelét, melyben elmondta az esetet.

Tüdős Kálmán dr. előadta, hogy ő konstataulta a sebészeti osztály túlszűfoltosságát. Neki az intenciója az volt, hogy lassanként segítsenek a túlszűfoltágon, még pedig főképp úgy, hogy a felvételnél körülmenyesebben járjanak el. De a felvételt nem orvosok, hanem a kórházi gondnokság végzi.

Ujfalussy dr., Horváth dr. és Visky Sándor azt a felvilágosítást adják, hogy a felvételnél nagyrészt az orvosok járnak el.

A bizottság többek hozzászólása után a betegek tömeges elbocsátása ügyében a sebészeti főorvos jelentését tudomásul vette, a betegek felvételére vonatkozólag pedig úgy határoznak, hogy a felvételt csak orvosok eszközölhetik.

Ezzel az ülés véget ért.

Lukács László a királynál.

A politikai helyzet.

A politikában szélesed van. Lehet, hogy ez a szélesed a kedvezőbb viszonyok előjele, de lehetséges az is, hogy nagy vihar készül.

A már nyolc hét óta tartó politikai válságban újabb mozzanat nem konstataható. Ugy látszik, megint a válság huzása lett a jelszó, mert Kossuth még ma sem készült el javaslatával és a pártértekezlet összehívásáról egyelőre szó sincs. De még a miniszterelnök bécsi útjának ideje sincs meg

Nem is igyekezem feleutonfelébe jönni — jegyző meg Cynthia hidegen. Jimmy egy kissé közelebb húzódik hozzá.

— Mily pompás színben van ma Cynthia! — mondja. — Bárcsak az... az... a másik fickó ne keresztezte volna az útját. Akkor talán...

— Talán? — ismétli Cynthia olyan hangon, mintha macskaszőrrel tele volna a szája.

— Talán akkor... nem utasítana vissza engemet — fejezi be Jimmy hősiesen.

— Nem utasítaná vissza? — kérdi Cynthia, felállva helyéről. Hogyan tehetném ezt, mikor meg sem kért. Nagy gyermek.

— Cynthia! — mondja Jimmy csodálkozva, félenk elragadtatással. — Cynthia! Haragszik?

— En... Kérem hagyjon el! — kiáltja Cynthia gögösen, mikor Jimmy a karjaiba öleli.

— Akar a feleségem lenni Cynthia? — kérdi tőle egészen közelből. — Régen szerelmesnek kellett lennem magába, csak hogy nem voltam tisztában az érzelmeimmel.

Cynthia most már nyugodtan ott maradt a karjai között.

— Azt hittem, hogy a férfiak mindig tudják, ha szeretnek egy asszonyt — jegyző meg komolyan. — Különösen, ha észreveszik, hogy ez a nő is szereti őket. Jimmy, elvesztette a fogadását. Ő szerelmet vallott nekem, még az este beállta előtt.

állapítva. Az elposványosodás a politikában tehát tovább folyik.

Más országban talán a nép megvetése, gyűlölete sujtotta volna az olyan politika híveit, mely egy idegen nemzet kapzsiságának akarja kiszolgáltatni fennállásunknak, fennmaradásunknak legegységibb feltételét, gazdasági függetlenségünket.

De a mostani kormányon levő politikusaink talán túlságosan is bizakodnak a kétfejú sas oltalmában, pedig a tapasztalat régen megtaníthatta volna őket arra, hogy a bécsi politika azonnal a sutba dobja őket, mihelyt kihasználta erejüket.

A manifesztum.

A nemzethez intézendő manifesztum most mindenfelé sok beszédre adott alkalmat.

— Nem lesz pártértekezlet!

— Elmarad a manifesztum!

A függetlenségi párt értekezletének hátrideje még nincs megállapítva, de arra nézve a függetlenségi párt vezére nem fog tanácsot kérni senkitől, legkevésbé a 67-es közösbankosoktól.

A manifesztum pedig úgy, amint terveztek, a függetlenségi párt álláspontjának pregnáns kidomborítása lesz, melyben legfőbb szerepet játszik az önálló magyar nemzeti bank, mint az ország gazdasági függetlenségének első alapköve.

Wekerle utazása.

A 67-es közösbankos lapok Wekerle Sándor lemondott miniszterelnök bécsi utazásának elhalasztását a függetlenségi párt értekezletének elhalasztásával hozzák kapcsolatba. Azt írják, hogy a lemondott miniszterelnök előbb látni akarja a nemzethez intézendő manifesztum szövegét és csak azután állapítja meg utazásának idejét s azt a taktikát, melyet ő 67-es közösbankos követni fog.

A miniszterelnök hír szerint a jövő hétfőn vagy kedden utazik az osztrák fővárosba, utazására vonatkozólag azonban még eddig semmi intézkedés nem történt.

Lukács László a királynál.

Ma a déli órákban az a hír kelt szárnyra, hogy a király Lukács László volt szabadelvű pénzügyminisztert biztatta meg a kabinetalakítással. Lukács László ma tényleg Budapestre érkezett Tatrafüredről, utazása azonban összefüggésben sincs a kormányválsággal. Lukács már több ízben kijelentette, hogy ő a politikai válság megoldásába nem hajlandó beavatkozni, mert szerinte a válság megoldására egyedül a parlamenti többség illetékes.

Egy függetlenségi politikus a helyzetről.

Fővárosi tudósítónk ma kérdést intézett egy függetlenségi politikushoz, aki a helyzetre vonatkozólag a következőket mondotta: — Bécsi körökben nagyon megijedtek a függetlenségi párt taktikájától. Ezen nem is lehet csodálkozni. Csak természetes, hogy nem szívesen látják, ha a függetlenségi párt akkor is oly módon érvényesíti hatalmát, amikor attól a legtöbb eredményt várja. Eppen ezért szeretnék a bécsi körök, ha a király most döntene, amikor még ő az urak s nem őszszel, mikor ők állanak a függetlenségi párt elé követeléseikkel. Az őszszel mi leszünk az erősebbek s mi fogjuk megállapítani azokat a feltételeket, amelyek mellett követeléseiket teljesíteni hajlandók leszünk.

A függetlenségi kormány.

Budapesti tudósítónk jelenti a késő éjszaka folyamán, hogy Lukács László

volt pénzügyminiszter meghívást kapott a királyhoz. Lukács azonnal föl is utazott Bécsbe, ahol a király külön kihallgatáson fogadta s megbizta őt a válság *lebonyolításának elintézésével*. Lukács értekezett is már *Kossuth* Ferenczel s ajánlatot tett egy olyan függetlenségi kormány alakításáról amelyben a miniszterelnöki, belügyi és pénzügyi tárcát, *pártonkívüli miniszterek foglalnák el*.

Kossuth ezt a közvetítő proposíciót már közölte is a függetlenségi párt vezérfőfiaival, akik azonban ezt az ajánlatot — *elutasították*. Megjegyzendő, hogy ennek a függetlenségi cégrért viselő kormányának az lett volna a feladata, hogy az általános választójogot érvényre juttassa, a függőben levő kérdések és feladatok bevezetését pedig *egy új képviselőház tenné meg*.

Lukács László újból vissza utazott Bécsbe s folytatni fogja a reá bízott szerepét.

A hitvesgyilkos nagybirtokos

Róth Albert a cellában.

A törvényszéki orvosok nyilatkozata.

Róth Albertet, a lövöpetrii földbirtokost szuronyos csendőrök vitték a nyiregyházi börtönbe s most egy sötét cellában számol be lelkiismeretének ama rettenetes bűnéért, amit elkövetett. Az egész országnak közvéleménye olyan figyelemmel kíséri ennek a szörnyű bűnténynek folytatását, mint annak idején a szabadkai gyilkosságot.

A hitvesgyilkosságról az alábbi részletes tudósítást adjuk:

A vizsgálatot elrendelték. A holttestet exhumálták s a boncolás megállapította, hogy Róthné korborsavval mérgezték meg.

A nyomozás rájött arra is, hogy Róthné a halálozás napján férjének gyomorfájásról panaszkodott, mire Róth egy üveget nyújtott át az asszonynak, hogy annak tartalmát vegye be. Az üvegben korborsav volt, melyet a fiatal, szerencsétlen asszony nem akart meginni, de férje unszolására mégis bevette.

Róthné hirtelen rosszul lett, mire a férj azt tanácsolta, hogy feküdjön le. Az asszony megfogadta a tanácsot. Róth ezután a templomba ment s a cselédségnek megparancsolta, hogy bármit halljanak is a szobából — feléje se nézzenek, mert feleségének nyugalomra van szüksége.

A rettenetes mérge megölte a fiatal asszonyt. Róth már csak a felesége holttestéhez jött meg a templomból.

A gyanu.

A szomorú eset óta három hónap telt el. Ezalatt a család minden lehető elkövetett, hogy megtudja, vajjon mi okozta a Róth Albertné titokzatos halálát.

A fáma már sutogta, hogy a férj lehet a bűnös. Róth Albert hiába is tiltakozott volna a szörnyű vád ellen, olyan körül-

mények szóltak ellene, hogy még csak a védekezésre se gondolhatott.

Az exhumálás még egyszerűen megdöbbentő világossággal fejezte ki azt, hogy Róth Albertné halálát a korborsavas mérgezés okozta.

A lövöpetrii csendőrök ezalatt titokban nyomozott. Dr. Ehrenreich Lipót szatmári ügyvéd még a bűnügyi feljelentést se tette meg a csendőrségnek már volt támponja, melyen elindulva a nyomozást vezethette.

Róth Albert gyanus volt az utóbbi időben az emberek előtt.

Mutatkozni nem mert az utcán s lehetőleg mindig igyekezett elkerülni az emberek társaságát.

A férj letartóztatása.

Tegnap délután aztán letartóztatták a felesége megmérgezésével vádolt férjet

Földváry Farkas az elhunyt fiatal asszony bátyja ügyvédjével Ehrenreich Lipót dr. ügyvéddel tegnap Kisvárdára utazott, ahonnan kocsin mentek ki Lövöpetribe. Egyenesen a község házára hajtottak. Röviden értekeztek a csendőrséggel, amely úgy látszik, hogy elérkezettnek látta az időt, hogy Róth Albertet letartóztassák. Különben is a vizsgálóbíró elfogatási parancsot adott ki Róth ellen s ez az intézkedés tegnap jutott a csendőrség tudomására.

A két csendőr felkereste lakásán Róth Albertet, aki midőn megpillantotta őket egész testében remegett. Még egy szót se szóltak a csendőrök, mikor Róth így kiáltott fel.

— Istenem, hát mit akarnak tőlem?

— A törvény nevében ezennel letartóztatjuk önt — mondta neki a csendőrmeister.

— Miért? Nem vétettem én semmit.

— Elfogatási parancs van kibocsájtva, volt a felelet a csendőrök részéről.

Róth Albert arra kérte még a csendőröket, hogy engedjék meg, hogy felöltöt és kemény kalapot vehessen magára. Miután kérését teljesítették a csendőrök, magukkal vitték Róth Albertet.

Elfogták a két cselédet.

Alig, hogy ez a letartóztatás megtörtént, két másik csendőr jött Róth házába s a két cselédet, névszerint Pajka Borcsát és Kozma Julcsát tartóztatták le. A két cselédnek az a bűnök, hogy tudtak a rémes esetről, de nem jelentették fel a rendőrségnek.

Sirva és jajgatva követték a csendőröket, akiknek azt mondták, hogy Róth rájuk parancsolt, hogy senkinek szólni ne merjenek a nagyságos asszony haláláról.

A két cseléd mégis elmondta másoknak azt, hogy Róth nekik milyen kijelentést tett.

Mikor a csendőrök néhány hét előtt kérdezték ki őket, hogy mit tudnak a dologról, tagadtak mindent.

A foglyok Nyiregyházán.

Tegnap a délutáni vonattal Kisvárdára, onnan Nyiregyházára szállították Róth Albertet és két cselédjét Kozma Julcsát és Pajka Borcsát.

Estefelé járt az idő, amidőn a vonat Nyiregyházára érkezett.

Az állomáson rengeteg nép volt, amely csak úgy tolongott a peron felé, amidőn a vonatból a két csendőr kíséretében leszállott Róth Albert és a két cseléd.

A foglyokat az ügyészség fogházába kísérték. Itt ujlennyomatokat vettek le róluk s külön-külön cellákba helyezték őket.

Eltűnt a hagyaték.

Hogy Róth Albertnek oka volt arra, hogy a felesége meghaljon, bizonyítja a hagyatéki leltár, amely semmiféle vagyont fel nem tüntet, ellenben adósságot igen.

A nyiregyházi közjegyző előtt tegnap délelőtt tárgyalták ezt a hagyatékot s a család képviselői megdöbbenve látták, hogy a szép vagyon, az elhalt uriaszony hozománya eltűnt. Mindenki jól tudta, hogy Róth igen vagyonos ember. E mellett fukar is volt s így egyre-másra gyűjtötte a pénzt, tehát lehetetlenség elképzelni, hogy a közös gazdálkodásban egyszerre minden aktiva passzívá változzék. Nemsokára kiderült, hogy a hagyaték leltározása körül is hibák történtek, amennyiben a kelengyén kívül az elhunyt asszony vagyonát illetőleg mit sem állítottak be aktivaként.

Hogy mért volt erre szüksége Róth Albertnek, azt is megállapították. Egyszerűen azért, hogy amennyiben a család vagyoni igényekkel lépne fel, jogukat ne érvényesíthessék.

A bíróság a vagyonra zárlatot rendelt. Újabb leltározást is fognak eszközölni.

Róth kihallgatása.

A nyiregyházi vizsgálóbíró ma reggel hozatta maga elé Róth Albertet. Kihallgatása egész délelőtt folyik. Eddig a kihallgatás részleteiről hírek nincsenek.

Bizonyosra veszik, hogy vizsgálati fogságba vetik Róth Albertet.

Angol földmivelésügyi államtitkár Debreczenben.

A főrendiház elnökével jött.

Tanulmányozza a Pallagot.

Igen magas vendége érkezett ma délelőtt Debreczen városának. Az angol földmivelésügyi miniszterium egyik államtitkára jött Debreczenbe, hogy Magyarország egyik leghirebb gazdaságát, a Pallagot, a gazdasági akadémiát és a gazdasági oktatást tanulmányozza és megtekintse a világhíres Hortobágyot.

A magas vendégnek Mr. Middleton a neve, Anglia földmivelésügyi államtitkára, aki a magyarországi gazdasági viszonyok tanulmányozására jött Magyarországra. Tanulmányutjának egyik állomása Debreczen városa. Ma délelőtt érkezett meg Szilassy és Perukovics országgyűlési képviselők társaságában.

Jöveteléről Debreczen városát nem értesítették s így csupán Kerpely Kálmán gazdasági akadémiai igazgató fogadta az állomáson a magas vendéget.

Az államtitkár és kísérete az állomáson maradt, ahol megvárták Dessewffy Aurél grófot a főrendiház elnökét, aki délután két órakor érkezett Debreczenbe büd-szentmihályi birtokáról.

A vendégek az állomáson megebédeltek, majd külön vonattal kimentek a Pallagra, ahol megtekintették a gazdasági tanintézetet. Holnap kimennek a Hortobágyra, hogy bemutassák az államtitkárnak a hortobágyi pusztát.

Mr. Middleton holnap este Kassára utazik az ottani gazdasági tanintézet megtekintésére.

Debreczen és a munkáskertek.

Fővárosi lapok dicséretel.

A debreceni munkáskertek intézményének híre nagy gyorsasággal járta be az egész országot és már a kormány érdeklődését is kihívta. A kereskedelmi kormány már ki is küldötte Vécsey Ede iparfelügyelőt a munkáskertek megismerésére, aki pénteken délben fog e kiküldetésben Debrecenbe érkezni.

A „Pesti Hírlap” már tegnap foglalkozott a debreceni munkáskertekkel.

A „Honi Ipar” című közgazdasági szaklap pedig legutóbbi számában ismerteti ez intézményt és Szántó Győzőnek ismertetőfüzetét.

A lelkes hangú cikk, melynek írója Sugár Ottó, a kitűnő szakiró, bevezetését így kezdi:

„Adáz elkeseredéssel állnak egymással szemben a munkás és munkaadó Szikrázva csengenek össze a pengék, mindkét fél az életéért harcol. És ime, nesztelen léptekkel, lábujjhegyen oda sompolyog a küzdőkhöz a szeretet. Varázsvesszejével megérinti az ellenfeleket és lehanyatlik a fegyvert forgató kar. Az egyik kéz barátságosan, meleg érzéssel ragadja meg a másikat. És az egyik küzdő elvezeti a másikat — ki életére tör — egy szebb világba, ahol a természet örökké virágzó színpompája, a napsugár heve kiszívja a lélekből az ellenséges indulatot.

Ma, amikor a szociálpolitikai küzdelem a teljes elvadultság képét mutatja, amikor a méltányosság ki van törölve a viadal szabályaiból: szinte képtelenségnek látszik, hogy akadnak egyesek, akik nem az erőszak mindent összemorzsoló hatalmával, hanem a szeretet, az altruizmus balsamjával akarják az emberiség testén sajnó sebet begyógyítani.

A gyári műhelyekben dolgozó munkást el akarják vezetni a természet világába. Ásót, kapát akarnak a kezébe adni. Hozzá akarják kötni a röghöz, amelyből a viruló élet fakad. Kertet akarnak neki adni, amely a munkásnak gyönyörű szórakozás és haszon, amely családi érzését növeli, aljas szórakozásoktól elvonja s amely a birtoklás gyönyöreiben részesíti.

Ezután igen áttekinthető képét rajzolja az intézménynek és a debreczeni kertek főbb adatait ismerteti s végül közli Szávay Gyulának az ismertető könyvhöz írott esodaszép előszavát, majd ekként fejezi be cikkét:

„Igy írja le Szávay a földet, melyből Szántó Győző iniciatívájára először adnak egy darabot a magyar gyári munkásnak. Soha szebb dolgot még ennél nem cselekedtek és tökebefektetés soha nagyobb uszarakamatot nem hajtott, mint ez az investíció! Ha azon az uton haladunk, melyet Debreczen mutatott, a munkások megbízható fallanxként állanak majd a nemzeti termelési szolgálatába.

Kóborló, vándorló, helyhez nem kötött, bizalmatlankodó, elgyötört csapatok helyett olyan hadseregünk lesz, mely viruló egészségben, jó kedvvel és azzal a bátor öntudattal siet a kibontott zászló alá, amely csak azok sajátja, akiknek van veszíteni valójuk.

A jövő szociálpolitikája korbács helyett napfényt és földet fog adni a munkás-

ságnak. Ennek a szociálpolitikának előhírnöke a debreczeni kolónia, melyet igaz örömmel köszönt az emberiség minden barátja”

Látogatás Fényes Annuskánál.

A kis primadonna a sikereiről.

Szereti a Jánoskát.

A debreceni közönséget igen érdeklí kedvencének, Fényes Annuskának budapesti karrierje. A legkisebb primadonna állandó bámulatban tartja a budapesti közönséget, mely nem tud eltelni Fényes Annuska művészetével. Lapunk munkatársának alkalma volt a kis primadonnánál látogatást tenni, amiről a következőkben számol be:

A kis leány a király-utca 73. szám alatt lakik s primadonna szokás szerint igazi papával s mamával. Apja: csokalyi Fényes Endre, Biharmegye tisztviselője, aki hangulatos népdalokat és klasszikus zenedarabokat egyforma tökélyvel játsza hegedűn. Egyik leánya: Mártha, sikerdus hegedűművész volt, most királyi közjegyzőné, Másik leánya: Onka, énekel, zongorázik és hegedül. Ő a „jó testvér”. Fényes Annuska tehát kedvezően terhelt családból való.

A „művész” éppen fehérgyapjas, fekete-fülvű báránkján ült s mert ez fából volt, nem indult meg. Az apa a diványon szuonyadt, anyja, ezüsthaju, nemrég csodaszép asszony jószágosan oktatta a rózsaszín ruhás, szőkehajú gyereket a báránylásban. (Nem mondhatjuk, hogy lovaglásban.) Fényes Onka a ruhákat rendezte. Inkább gyerekszoba benyomását keltette a lakás, mint egy „ensuite”-es primadonnáét.

A kék szemű, sugár növésű, telt arcú, gyönyörű lábikás leány felült a székre s összekulcsolva kezeit, értelmesen nézett rám. Gyermekes őszinteséggel, kedves öntudattal, uagy nyugalommal, elbizakodottság nélkül beszélt.

— Harmincötödösztör játszom a Jánoskát. Nem vagyok fáradt. Alig várom, hogy színpadra mehessenek. Ha megunom, nem játszom. De nem unom. Eleget vagyok kint a ligetben. Hogy mit csinálók ott? Hát diabolozok a többi gyerekekkel. Most is oda-készülök, elvisz a nagybácsim — kocsin Eszem, iszom és játszom, ez az én szórakozásom. Aludni? Ugy alszom, mint a bunda. En nem képzelek semmit. Alszom.

— Ez szép, — szóltam, — de miért lett maga színész? —

— Nem színész akartam lenni, — válaszolt a csöppség, — hanem vagy játszani, vagy énekelni, vagy hegedülni akartam. Vagy mind a hármat. Tudok hegedülni is. Az apa tanított rá. Azt hiszem, hegedűművész lesz belőlem, de még nem tudom. Játszani Onka néném tanított. Táncolni is. Mindig színészkedtem meg táncoltam, mikor kis gyermek voltam. Megtanultam mindent, amit Onka mutatott, (s ezzel megcsókolta a rokonszenves, karsu, kedves leány rózsás arcát), akkor azt mondták, hogy játszom a Király-színházban. Jó, mondtam, én nem félek. Láttam, hogy aláírták a szerződést, hát el is játszottam Jánoskát. Hogy én fiut játszszam, (mondta kislányos szeméremmel a bátor gyerek) az furcsa.

Jobban szeretnék kislányt játszani. De hát ilyen a színészkedés.

— Hogy is mondják: hirem, vagy igen, dicsőségem van. Megyek az utcán és mondják: itt megy a Jánoska. Én tudom, hogy sokat kell még tanulni és akkor sok pénzem lesz. Most is van három forint huszonöt krajcárom. Nézze. Sok pénz. Ha még több pénzem lesz, veszek könyveket, meg Hubay Jenő bácsinál tanulok hegedülni. Aztán autóbilt veszek, már ültem is rajta. Meg egy kastélyt parkkal, ott játszom majd a gyerekekkel. Majd. Eddig jó volt minden, ezután még jobb lesz. Nagy hegedűművész szeretnék lenni, vagy nagy magyar színész, aki énekelni is tud. Hogy ötszáz forintom lenne egy estére. De ha nem lesz, akkor se nagy baj. Mindig hegedülni énekelni, játszani, ez amit kívánok. Ugy-e, nem sok? Még nem tudom, mi a művészet, de úgy gondolom, az, hogy jól kell énekelni meg játszani, a szerepet tudni, akkor tapsot kap az ember. Azt se tudom mi az a szerelem. Valami. Ott van a szerepben: szerelem. Én nem értem. Férjhez menni? Nem fogok, de majd meglátom. Én nagyon szeretem az apámat, anyámat, le is térdelék a sarokba. Onkát is szeretem, a közönséget is. Meg a „nagy” színészeket Nagyon jók.

Egészség, okosság, büszkeség sugárzott a kis leány arcáról. Látogatók érkeztek. Kováts Lajos jött meg e hírrel:

— Berettyóújfa'uban, mióta színész lettél, minden g erek színész akart lenni. Valóságos forradalom van odalent az Érmelleken. Nem el g ahhoz az akarát, mondtam nekik, tehetség is kell ahhoz. Tehetség!

— Tehetség — tündött csokalyi Fényes Annuska, apró ujját szájába dugva — hát nem ad nekik a jó istenke? Nekem adott?

A rögtönzött családi tanácson alulírott szavazatával megállapítottuk, hogy az Isten adott neki tehetséget: hangban, muzsikában, táncban és — józanságban. Eddigelé ennyit.

Letartóztatott lovag.

Zsebtolvaj a tábornok unokaöcsöse.

Veszedelemes zsebtolvajt tartóztatott le tegnap segítőitársaival és orgazdáival együtt a fővárosi rendőrség.

A bandavezér előkelő család sarja, 18 éves gimnáziumi tanuló, neve lovag szambuchi Bless Viktor.

A lovag ur atyja nagybirtokos volt Borsodmegyében, de tönkre ment, a fiúnak van egy nagybátyja, aki tábornok, természetesen, hogy a fiatal lovag a legjobb nevelésben részesült, de ez nem fogott rajta. Rosz társaságba keveredett, megszokott hazulról és most zsebtolvajlásra érték.

Vasárnap a Városligetben igen sok zsebtolvajlás történt s a detektivek másnap megfigyelték a gyanus embereket. Hamarosan tettek érték Szambuchi Bless Viktort, aki két társával, Gedra Lajos 17 éves betonmunkással és Schubert József 15 éves ujságáruval egyetemben követte el a zsebtolvajlásokat.

Hurokra került a banda két orgazdája, Monus András 44 éves élelmiszerárú és Weisz Mór 31 éves csemegekereskedő is. Valamennyit letartóztatották.

Június 10-ike óta az összes raktáron levő

napernyőket kedvezményes árban árúsítja Szépe Lajos női divatáru üzlete Debrecen, Rossuth-u. 6.

Ki hogyan nyaral?

*

Amikor a debreczeni újságok még fiatalabbak voltak, minden június elsején az első tüzes napsugárra kinyíllott egy rovat: *Ki hol nyaral?* Az olvasókban vegyes érzéseket kelthetett ennek az olvasása. Megtudhatták belőle, hogy a főkapitányunk rossz a gyomra, mert fürdőre megy; fejüket csóválták azon, hogy ez vagy az újra Veldesbe utazik, holott ez a fürdő már a könyökén nőhet ki; összezecsaphatták a kezüket a fölött, hogy Ugorkafáyék Ostende-be mennek, holott a jövedelmük legfőbb Míképércset engedné meg, albérlésben. És azután azt lehetett ebből a rovatból megtudni, ami nem volt megírva. A nyaralók listáját csak össze kellett állítani, hogy megtudják, kik maradnak itthon. És ilyenkor támadt az a g nyos megjegyzés:

— Pakfong Mór ur, ugy látszik, az idén a Margitán fog nyaralni...

Ez a rovat kiment a divából, aminthogy veszi ingerét a nyaralás is. Az ember — így okoskodunk mi — már nem tud olyan fürdőhelyre menni, hogy ott debreczeni arccal ne találkozzék. (Idevaló zsargonban ezt másként mondják) Akkor pedig kár Blankenbergbe utazni. De különben is: mi van élvezet a fürdőzésben? Az ember ittbagyja a kényelmes lakást, a gondos kiszolgálást, elmegy, hogy négy hétig idegenekhez alkalmazkodjék, mérgeződjék és végül abban találja meg az egyedüli örömet, hogy hazautazik.

A nyaralásnak egész más, új módja lett divattá. A nyaralás az, hogy az ember négy hétig egész mást, sőt homlokegyenest az ellenkezőjét teszi annak, amit az év többi részén szokott művelni. És a változatosság, az életnek és a szokásnak ez a hullámzása frissíti föl az idegeket, szórakoztatja a lelket, üdíti a savanyuvá ernyedt kedélyt.

És így tovább. Ez az igazi nyaralás: a szokatlannak, a mindennapitól eltérőnek élvezése, fenékgig. Én például publikum leszek s vad kéjjel kritizálom a lapot:

— Hogy mennyi ostobaságot írnak össze, csak azért, hogy humornak lássék!

Fejedelmek randevuja.

Vilmos és a cár találkozása.

Danzig, június 16. Estefelé, a legpompásabb időben szállt hajóra Vilmos császár, hogy a cárral való találkozásra a finn vizekre utazzék. A kikötő rakpartján igen mozgalmas kép tárult a nézők szemébe. A közönség ezerszámra várta Vilmos császár megérkezését és több szalon gőzös, zsufolásig telve utasokkal horgonyzott a rakpart előtt.

Pontban két óraker érkezett meg a különvonat a kikötőbe és Hohenzollern yacht előtt állt meg, ahol már a fedélzeten fegyverben állt a legénység és a császárt, mikor felment a hajóra, háromszoros hurrával üdvözölte. A császár, aki a tengerügyi egyenruhát hordva magán, nagyon jó kedvű volt és a hajóhidon reá várakozó urakat a legszívélyesebben üdvözölte. A fedélzeten sorfalat képezett a legénység, akiket a császár e szavakkal üdvözölt:

Jó estét, matrózok!

Mire ezek:

Jó estét, felség! — kiáltással válaszoltak.

Nyolc óraker feszedték a horgonyokat s két perccel később a Hohenzollern-jaacht elindult. Erős északnyugati szél fújt. A császár alakja a hajó elindulásakor nem volt látható. Az elzárási intézkedéseket a szokottnál is szigorúbban vették. Tizenhat személy van a császár kíséretében, köztük Schoen államtitkár és Bow követ.

Batizt női ingek, nadrágok, háló kabátok és alsó szoknyák
Divat Zeffirek, himzett batiztok, sima és mintás ruha vásznak
legolcsóbb szabott áron kapható

Letartóztatott diák.

Perselyt tört fel a várróteremben.

A gimnázista bűne.

A debreczeni vasuti állomáson ügyes fogást csinált tegnap Furkó őrsparancsnok. Már régóta észrevették ugyanis az állomáson, hogy az I. osztályú váróteremben elhelyezett siketnéma perselyeket valaki rendszeresen fosztogatja.

Figyelték is az ismeretlen betörőt, de nem tudták kézrekeríteni. A vasuti alkalmazottak is hiába lesekedtek a perselyfosztogatóra, azonban mindhiába.

Furkó őrsparancsnok ma reggel lesbe állott az első osztályú váróteremben. Egyszerre egy fiatal gyerek jött be. Körülnézett óvatosan s midőn látta, hogy nincs senki jelen, hirtelen leszakította a perselyről az ólmot s felfeszítette a persely tetejét.

Furkó kellő pillanatban ugrott hozzá és elcsípte a ravasz ifjut. Az illető M. I. IV. osztályú gimnázista, aki bevallotta, hogy már többször felfeszítette a perselyt. Nevét kiméletből elhallgatjuk. A leleplezésről az őrsparancsnok jelentést tett a rendőrségnek, amely a további eljárást folytatja a betörő diák ellen.

HIREK

— **A debreczeni református egyház gazdasági bizottsága** e hó 17-én délután egyegyed négy óraker az egyház tanács-termében ülést tart.

— **A kamara közgyűlése.** A nyári szünet előtt utolsó közgyűlését tartja ma a kereskedelmi és iparkamara. A közgyűlés napirendjén a kereskedelmi és ipari közélet legkiemelkedőbb kérdései sorakoznak, a mértéktörvény és a bortörvény végrehajtása, a munkások adómentesítése, államsegélyes és ösztöndíjas ügyek, új törvénytervezetek a közutakról a szabadalmakról és ipari mintákról, a szerb kereskedelmi szerződés, helyi és kerületbeli panaszok, vásártűgyek stb. A közgyűlést az osztály és bizottsági ülések egész sorozata előzte meg, előkészítve az ügyeket.

— **Vizsgálatok a debreczeni izraelita elemi iskolákban.** Június hó 21-én I. fuosztály és I. leányosztály. Június hó 22-én II. fuosztály és II. leányosztály. Június hó 23-án III. fuosztály és III. leányosztály. Június hó 24-én IV. fuosztály és IV. leányosztály. Június hó 25-én V—VI. fuosztály és V—VI. leányosztály. Június hó 27-én évzáró ünnep a Deák Ferenc utcai nagytemetőben. Ugy a fu-, mint a leányiskola vizsgálatát a délelőtti órákban ejtik meg. A fiúk vizsgálatát a fuiskola helyiségében Sifuk vizsgálatát a hitközség székházának dísztermében, (József kir. herceg-utcában) tartatik meg. A vizsgálatok délelőtti 8 óraker kezdődnek.

— **Az új zeneiskola tanári pályázata.** A P. Nagy Zoltán államilag képesített okleveles zenetanár igazgatása alatt álló nyilvános zeneiskola — mint néhány héttel ezelőtt jeleztük — három tanári állásra hirdetett pályázatot. A három állásra 26 pályázati kérvény érkezett be. A pályázatot nemcsak számbelileg, hanem egyébként is öröndetesen eredményes, mert több jeles művész és okleveles tanár jelentkezett a nagyjövőjű és komoly irányú tanintézet ének, hegedű és zongoratanári állásra. A pályázatok sorsáról a napokban dönt az igazgatóság.

— **A Tattersall gyilkosság.** Lapunk tegnapi számában részletesen beszámoltunk arról, hogy a Tattersall gyilkossággal gyanúsított Sipos Bálint ellen a vizsgálatot Debreczenben folytatja Bartha Endre fővárosi rendőrfogalmazó. A tegnap kihallgatott tanúk semleges vallomásokot tettek Sipos Bálindra nézve. A vizsgálat ismét holt pontra jutott. Ma a Fancsikára vitték ki a detektívek Sipost, aki hivatkozott arra is, hogy ott is megfordult abban az időben, midőn a gyilkosság történt. Budapesti tartózkodására nézve Sipos azt állítja, hogy étlen-szomjan járt az utcákon és senkivel sem beszélt.

— **Achim András nem szökött meg.** Achim L. András a következő nyilatkozatot küldte Herkulesfürdőből:

A fővárosi lapok tegnap azt írták, hogy én a fogházbüntetés elől menekülve, eltűntem Csabáról. Ez valótlan. Itt időzöm Herkulesfürdőn családommal. Mi szociálisták a börtöntől nem félünk. Achim András, a magyar parasztpárt elnöke.

— **Közvetlen kocsik Debreczen—Budapest között** címen lapunk keddi számában megjelent közleményünket a félreértések kikerülése céljából azzal egészítjük ki, hogy Csanak János országgyűlési képviselő szerkesztőségünkben nem fordult meg s így Marx János máv. elnökgazgató helyettes levelének tartalmáról nem ő általa vettünk tudomást.

— **Siketnémák vizsgálata.** A siketnémák helybeli intézetének évszázó vizsgálata folyó hó 20-án (vasárnap) délelőtti 11 óraker tartatik meg a városháza közgyűlési termében. E vizsgálatra minden érdeklődő emberbarátot szívesen lát az intézet vezetője. A vizsgálaton a fu és leány növendékek kézimunka készítményei kiállítatnak, melyek közül a leányok készítményei igen olcsó áron eladatnak.

— **Az öngyilkos önkéntes.** Grünfeld Lajos állapotában öröndetes javulás állott be. Az életunt önkéntes nyugodtan töltötte az éjet. Az édesapja tegnap délben elutazott vissza Budapestre. Az orvosok megállították neki, hogy beszéljen. Biznak a felgyógyulásában.

— **Kár a hadházi szállókban.** Hadházon óriási károkat okozott pár nappal a fagy és a jégeső, most pedig úgy elszaporodott a szállókön a pheroszphora, hogy a szállókön óriási pusztítást vitt véghez.

— **A vidéki hírlapírók közgyűlése.** Szegedről jelentik: A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége június 28-án tartja rendez évi közgyűlését a Badaosony hegy tetején, a szabadban. A közgyűlést a vidéki újságírók egyesülete három napos balatoni kirándulással kötötte össze s fölkeresik Siófokot, Balatonfüredet, Keszthelyt és Badaosonyt. A vidéki hírlapírók fogadását és a három napos balatoni utat Óváry Ferenc orsz. képviselő, a Balatoni Szövetség elnöke és Révész Sándor győri szerkesztő készítik elő. A közgyűlésen, melyre eddig 250-en jelentkeztek, Szávay Gyula elnököl. A vidéki újságírók a közgyűlés napján Keszthelyen jótékony közművelődési célra matinét rendeznek.

— **Keresztül ment rajta a kocsi.** Alaposan felöntött az éjjel a garatra Nagy István Csapókerben levő csizmadia mester. Mikor hazafelé indult, összetévesztette az országutat a járdával s azon igyekezett a lakása felé. Nem vette észre, hogy egy bérkocsi közeledik feléje, amely ennélfogva keresztül ment rajta. Hogy azonban hol tör-

Szépe Lajos divatüzletében,
Kossuth-u. 6.

tént a baleset, arról halvány sejtelmé sincsen, annyira be volt ruha. Véresen állított be a feleségéhez, aki rögtön tisztában jött a helyzettel s sérülésével beszállította urát a kórházba.

A zenede vizsgálati hangversenye. A debreceni Zenede a Royal szálló helyiségeiben 1909. évi június hó 19-én szombaton este 8 órakor vizsgálati hangversenyt rendez, melynek műsora a következő: Stradella A. (1645—1678) Air d'église. Harmonium és zongora kísérete mellett, hegedűn unisono, előadják: Neubauer Jolán, Szántó Magda, Pálffy Erzsike, Fűredi Irén, Fűredi Leona, Fábán Erzsike, dr. Homola László, dr. Vadon Géza, Fráter Iván, Hegedűs Endre, Molnár Ernő, Sziklay Ernő, Magyar Béla, Magyar József, Magyar Kálmán, Wunderlich Géza, Wezeczky Oszkár, Popper Gyula, Hetei Zoltán és Szabó Sándor. Tanár Fűredi József. Zimay L. 39. mű. Nocturne. Aggházy K. 16. mű. Humoresk. Előadja Dörre Ilona. (Zongora tanszak kiművelési tf. II. o.) Tanár W. Domanczyk M. Bruch M. 26. mű. Első hegedű verseny. G. moll. Adagio. Finale. Előadja dr. Vadon Géza. (Hegedű tanszak kiművelési tf. II. o.) Zongorán kíséri Egerváry Jenő. (Zongora tanszak közép tf. VI. o.) Tanár Fűredi József. Schulhof J. 22. mű. Velencei Karneval. Előadja Kurián Margit. (Zongora tanszak kiművelési tf. II. o.) Tanár Fűredi Samuné. Euripides (481—402. Kr. előtt) Alkibiadész drámai jelenet. Előadja Simonovits Rózi. (Szavalati tanfolyam.) Tanár Balogh Zsigmondné. Gounod K. Faust dalműből. Margarétha ékszer áriája. Énekli Grünberger Erzsébet (Ének tanszak IV. o.) Tanár Szőnyey Ilona. Chopin Fr. 38. mű. Ballada F. dur. Előadja Váczai Jolán. (Zongora tanszak kiművelési tf. II. o.) Tanár Brück Gyula. Hangverseny után a kitüntetésre kiválóan érdemesnek talált növendékek között a jutalomdíjak kiosztása s ezután tánc. Helyárak: a 4. első sorban számozott ülőhely ára 1 korona, a többi sorokban számozatlan ülőhely, valamint az állóhely ára 60 fillér. A tiszta bevétel a tanári segélyalap javára fordítatik.

Kilencvennégy éves bűnös. Kihágás miatt állott ma délelőtt Komlóssy rendőrkapitány előtt Kovács Jánosné 94 éves asszony. A töpörödött matróna ugyanis engedély nélkül koldult. A rendőrség azonban agg korára való tekintettel a büntetés alól felmentette.

Kalálozás. Zucker Hermanné szül. Falk Karolin életének 64-ik. házasságának 46 ik évében, f. hó 13-án rövid szenvedés után elhunyt. Temetése e hó 15-én délután 2 órakor lesz a VII. ker., Dembinsky-u ca 9. számú gyászszobából.

Sikkasztással vádolt irnok. Többrendbeli sikkasztással vádolva állott ma a debreceni törvényszék előtt Kolozsvári Dezső nős, családos ember, aki már volt egyszer sikkasztásért büntetve. Nagyszámu tanukat idéztek be a tárgyalásra, kiknek kihallgatása valószínűleg holnap is fog tartani.

Átalakított sörtelep. A kitűnő híru debreceni Dréher sörfőzdét Áron Miksa a sörfőzde vezérképviselője villamos üzemre alakította át. A modern technika szerint átalakított telepet holnap nyitják meg.

Osztálysorsjáték. Budapesti tudósítónk sürgönyzi: Az osztálysorsjáték ma húzásán a következő számú sorsjegyek nyertek:

25000 koronát nyert: 5438.
10000 koronát nyert: 95763.
3000 koronát nyertek: 63897 67741.
2000 koronát nyert: 68374
1000 koronát nyertek; 47163 47287 70651.
500 koronát nyertek: 3568 3594 4456 21994 31819 38589 38738 40512 44945 60476.
300 koronát nyertek: 3225 8893 4891 5054 9015 14168 14542 17448 17875 19553 30311 22010 20242 23083 24427 29704 30010 35485 35765 39294 39430 39851 41406

45161 54459 57172 57245 61988 62795 68345 71699 74399 74826 77774 78137 78669 78954 82428 84565 85882 85950 97701 100680 102459 103324 107351 108781 109658.

A többi kihuzott számok 80 koronát nyertek.

Uj műsor a Bikában. Tegnap este mutatkoztak be az Arany Bika Mulató újonnan szerződött tagjai a helyiséget szorongásig megtöltő előkelő közönség előtt. A jelenlegi műsorban is oly elsőrendű attrakciók szerepelnek, melyek először láthatók Debreczenben s a közönség legnagyobb szeretetére tarthatnak számot. Elsőrendű erősségei a műsornak Felden. az átváltozó művész. ki pillanat alatt történő átváltozásaival jött bámulatba a közönséget. Oriási sikere volt Almado lábbal végzett páratlanul álló mutatványainak, valamint Yacca Yoccoos modern bűvészeti mutatványainak, melyek minden képzeletet felülmúltnak. Gyárfás új kupléit tomboló tappsal jutalmazta a közönség. Igen ügyes tagjai az új műsornak Dori Gita. Fekete Etel és Szende Knola énekesnők, Sziklai Benő táncoskomikus, Elna Sönsenserdán szubrett és Gladys Milton angol-ének és táncosnő.

Mielőtt fényképező-gépet vagy ehhez szükséges kelléket vásárolni, okvetlen kérje az alkalmi árjegyzéket **Ruzioska Gyula** fényképezési szaküzletéből Piacz u. 84.

Kugler (Gerbeaud) cukorkák főraktára Kontek Gézaúal.

Villanyvilágítást lakásokban, üzletekben, legjobb anyaggal, legjutányosabban rendez be Földvári L. első elektrotechnika gyár és vállalat Kossuth-u. 1. Telefon 168

Fényképezési készülékek és kellékek kaphatók legolcsóbbi árral Thaisz Arthur papírkereskedésében.

Regény-Csarnok.

A bojár leánya.

— Regény. —

55) Irta: **Vértesi Arnold.**

Armin reá sem pillantott, észre sem vett rajta semmi változást. Szemei csaknem mindig a földön jártak, s vacsora után elteve távozott.

Midőn már kezébe vette a gyermát s jó éjt kívánt, Eszter remegve, de merész elszántsággal lépett hozzá. Szive sajgot az észre nem vétetés miatt, de most elfojtotta neheztelését, fájdalomát, szólni akart nyiltan Arminnal, vissza akarta tartani ez utó, mely, — érezte ezt, — örökre elszakítja őket egymástól.

Megragadta férje kezét. Szólni akart, de nem birt. Melle pihegett, ajka reszketett.

— Jó éjszakát, — szólt a férj komoran, ridegen, reá sem tekintve nejére.

Eszter eleresztette férje kezét. Bűskésege föllázadt s szóltan lépett vissza. Vége volt mindennek.

Kis, magányos háló-szobájába sietett s zokogva borult ágyára. A vánkosokba temetve fejét sokáig sirt a csöndes éjben.

Másnap mikor fölkel, szerfölött sápadt volt arca, csak szemei körül látszottak vörös gyűrűk.

Csaknem érzéketlen, zsibbadt nyugommal nézte az uti készüléteket. A lovakat már befogták az udvaron; Eszter nem mozdult.

Armin hozzá jött s megcsókolta szőrazottan, hidege. A nő hagyta magát megcsókolni, de nem viszonzta a csókot; kezét is, melyet Armin megfogott, Armin kezében hagyta pihenni, de mindez oly csöndes egykedvűséggel történt, mintha nem is valami bosszu válásról volna szó, melyről Eszter azt hiszi, hogy örök lesz.

Aztén megölelte Armin kisebbik fiát. A nagyobbik nem volt jelen.

Keresték mindenfelé, de nem találták. Azt senki sem gyanította, hogy a fiu elrejtőzött a kertbe, a legsűrűbb bokrok közé. Nem akart találkozni atyjával; ki akart kerülni egy kellemetlen összeütközést, mert

arra elszánta magát, hogy meg nem csókolja atyját, sem álta a nem hagyja magát megöleltetni.

— Hová lett ez a fiu? — kérde komoran Esztertől a férj. — Ez rendszeres lidegenítés!

Eszter nem felelt.

Armin egy ideig föl s alá járt még a szobában. Ugy látszott, mintha mondani akarna még valamit, de nem szólt. Három vagy négy perc múlva abba hagyta a sétálást, kalapja után nyult, valamit mormogott magában, valami bucsuszó, valami istenhozzádot, s bosszusan vetette magát a kócsiba.

(Folytatjuk.)

Közgazdaság. Terménytözsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentés Budapest. 1909. június 16.

Készáru csendes, határidők erősen lanyhák.	
1909. októberi buza	18 34 — 31
1909. májusi buza	—
1909. áprillisi buza	—
májusi rozs	—
1909. októberi rozs	10.17—18
1909. áprillisi rozs	—
októberi zab	7 73 74
1909. májusi zab	—
1909. áprillisi zab	—
1910. májusi tengeri	—
1910	—
1900. júliusi tengeri	7.79—80

A debreczeni állami felügyelet alatt álló középiskolai fiuinternátus

helyiségeit **Jókai u. 8. sz. alá** helyezte

Az intézetben modern, tágas, egészséges háló- és tanteremek, (fürdőszoba, villanyvilágítás) állanak a tanulók rendelkezésére, kiknek a jövő tanévre való felvételét illetőleg szívesen szolgál felvilágosításul az **Igazgatóság.**

A Harmat Crème

arcszépítő és bőrápélő kenőcs.

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtájkát (mittesen) bőrbajokat. Kijámitja a ráncosodni kezdő arcbőrt s azt féhérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcon. Nem száros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye s főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.

Debreczen,

Főplaccz 31., a városházzal szemben.

1909. Tavaszi áruk:

1 mtr. 120 cm. Pepita szövet . . . 40 kr.
1 m. 120 cm. Mode Raye szövet 65 és 70 kr.
1 mtr. 120 cm. Mélé szövet . . . 70 kr.
1 mtr. Borduros kreton 24. 27 és 33 kr.
1 m. Borduros mosó de'ain 30, 34 és 28 kr.
Francia gyapju delain 50, 54, 60 és 75 kr.
Jómosó Cosmanosi kartonok
Batiztok, angol zephirek
Ruha vásznak, kreppek
Keztyük, harisnyák

divat napernyők.

Szépe Lajosnál

Stock-Cognac Medicinal
szavatolt valódi bor-párlat

Camis és Stock
gőzpároló telepéből,
BARCOLA.

Egyedül Cognac gőzfőző állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben

Arverési hirdetés.

A Debreczenben Széchenyi-utca 50. sz. a. fekvő és kiskorú Konrad testvérek tulajdonához tartozó ház és telek egy részének árverés útján leendő eladása a tek. Városi Árveszék által mult hó 19-én 4059.—1909. A. U. sz. a. elrendeltetvén, ezen árverés folyó június 28-án d. e. 10 órákor városház I. emelet, 24. sz. szoba, Dr. Varga Károly árveszéki úrnök ur által fog megtartatni.

Kikiáltási ár 30,000 kor. bántpénz 5%, a leütött vételár az ezen házra és a szomszédos házra egyetemleg betáblázott 25000 kor. nagyrészen törli. kölcsön, és 1796 kor. adóhátralék és j! átvállalása mellett a fent irt árveszéknél részlet-kben törleszhető

Megjegyeztetik, hogy az eladandó 300 négyszögöl területen létezik 12 lakhely, 4 pinczével, házbér havonta 194 kor. és így évente 2314 kor. az előbb emi tett 12 lakhelyhez tartozó 11 fűskamara a szomszédos udvaron feküdvén, annak áthelyezésére és kiépítése is vevőt terheli Az árverési feltételek fent irt kiküldött úrnök urnál és gyamatyánál megtekinthetők.

Debreczen, 1909. június 10.

Donogán és Somossy
Debreczen, Ristemplombazár.

Mosó kelme újdonságok
Zephyr — Batist —
Ottomán vászon — Kreton
— Volle de laine —

óriási raktára ::

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debreczen Piac-utca 16 sz.

Bika szállodával szemben.

Női blousok és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák harisnyák, keztük, női és gyermek kötények, gallerek, nyakkendők, csipkék szallagok, Női, férfi, és gyermek fehéreneműek.

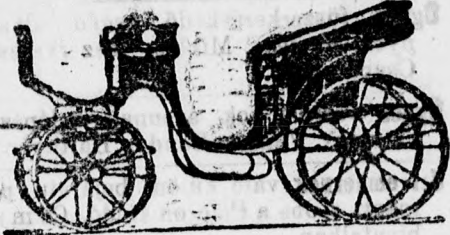
Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Fábián László

kecskgyára

DEBRECZEN, Hatvan-utca 61. szám.

Alapították 1901-ben.

Raktáron tart mindennemű hintót és hajtókocsit Régi kocsikat újakra becsord. Jó karban levő javított kocsik mindig raktáron vannak. Javításokat olcsón és pontosan eszközöl. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

*zel gyomor, vesé, hólyagés
bélbántalmaknál oala-
mint asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.*

Kapható **Kontsek Géza** fűszer és csemege kereskedésében Debreczen, Kossuth-utca.

Szép a bajusz

a híres

HAJDUSÁGI PEDRÓ-vel.

Hajdusági Bajuszpedró.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely mez nem avasodó zsirmentes növényi balszamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos. Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 korona 15 fillér bérmentve utánvétellel.

Védjegy.

Egyedül készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.

„Arany egyasárva” gyógyszerár

Telefon 496.

Telefon 496.

Butor óriási választékban a legegyszerűbbtől a legmodernebb kivitelig; fényezett mahagóni, cseresznye és javorfából teljes berendezések. **HITELRE** vagy **RÉSZLETFIZETÉSRE** minden kamatfelszámítás nélkül készpénzben szállítok Árjegyzék ingyen; képes album 60 fillér.

Nagy Imre lakberendezési vállalkozó.

Váczi-körut 9. Szerecsen-utca sarok.

Globin

a legjobb crême czipők

tartós fényesítésére,
a bőrneműeket
puhítja és hosszú
időre megóvja.
Mindenhol kapható.

Kerékpározók

mielőtt kerékpárt vagy bármily alkatrészeket szándékozik venni, saját érdekében keresse fel cégemet, hol olcsón gyári árban szerezhethet be mindent. Raktáron tartok elsőrendű

kerékpárokat,

valamint mindennemű alkatrészeket, 20 koronán felüli vásárlásokat és javításokat kedvező fizetési feltételek mellett eszközölök. **Varrógép, gramaphon és villamosági cikkek raktára és mindezek javítása**

B. partfogast kérve, tisztelettel **Geller Henrik,** ezelőtt Geller és Memeth Debreczen, Hatvan-u. 8.

A feltaláló leányai.

Kapható Jóna és Ióna gyógyszerkereskedésben, valamint minden gyógyszerárban és illatszerekkereskedésben

Impozáns nagyszerű hajzatot

szerezünk és tartunk meg egész a v'n korig minden nagyobb fáradság nélkül, bajos manipulációk nélkül és lényegesebb költség nélkül, ha valódi célirányosan összeállított hajvizet használunk, a mely a fejbőrt erősíti és tisztán tartja és a mi legfontosabb ha a haj természetes zsirtartalmát rendezzük. Zsíros, olajos hajnak használjunk:

Uhlmann Peru Tannin vizet

zsirtartalom nélkül (veres csomagolás) Száraz, kemény, törékeny hajnak:

Uhlmann Peru Tannin vizet

zsirtartalommal (zöld csomagolás). Együttal eltávolítja a kellemetlen izadtságot és a hajat szagossá, ingóvá, fényessé és puhává teszi. Nem támadja a haj színét, nem piszkol és nem csinál foltot. Tiszta és világos és finom parfümös, üvege K. 2.50 és K. 5.—

Főraktár Ausztr. Magyarország részére: **Vertriebsgesellschaft Wien, I., Karlsplatz 3.**

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” háziszappana.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szög 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szög 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék választélyeget csatolni.

EGY 14-16 éves fiu felvétetik a kiadóba küldőnek.

Elegáns butorozott utcai szoba 1 vagy 2 ur részére kiadó. Cím a kiadóban.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-utca 4. szám.

Ügyes fűszerkereskedő segéd alkalmazást nyer Kertész Miklós fűszerkereskedőnél Csapó-utca.

Ügyes varrólányok azonnali belépéssel felvétetnek Vanger Sándor Batthyányi-u. 1.

Url embernek való külön bejárati, parkettirozott szoba a Piacon kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

CZICARETTÁZÓK!

100 db. hüvely nikotin mentes:

Kip. kop. " 08 Riz " 14
Tuzli " 10 Parafis " 14
Delibáb " 12 Arany " 20
Kulibri, különlegesség 16 k.

Kapható HARMATHY szivarkahüvely különlegességek foraktárában Debrecen Fűvészkert u. 14

Egy csinosan butorozott elegáns különbejárati szoba azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Szép asszonyka jelégre levél van a kiadóhivatalban.

Egy éltesebb uriaszony magához való uti társnót keres az erdőbényei fürdőre cím Honvéd utca 61 sz.

Faraktárba ajánkozik megbízható nős ember keze. Önek, Krémer Ermihályfalva.

Fűszerházat berendezés jó karban, eladó, esetleg szép házzal, nagy kerttel együtt megvehető Nádudvaron Rosinger Józsefnénál.

Utazó ügynökök, óvadékképes pénzbeszedők felvétetnek. Cím a kiadóhivatalban.

Hajdubagason 1 hold 5 éves szőlő szzbad kézből eladó. Értekezhetni Németh Péternél Hajdubagason.

Hordógyártás Margit-fürdőtelep. Iroda Péterfia 76. Telefon 48. sz.

2 szoba konyha kiadó, Fűvészkert-utca 6.

Tetőcserép közönséges, hornyolt és Francia egyéb építkezési anyagok u. m. legjutányosabban Fülöp mészkereskedésében Homokkert-u. 121.

Uj földön 16 hold föld kiadó a Halasi teleppel szemben.

Egy csinos, elkülönített, külön bejárati utca szoba butorozva vagy butor nélkül azonnal kiadó cím a kiadóba

Ingyen lakást kap idősebb házaspár Késes-u. 86 szám alatt.

25 éves kisasszony k. nyelvhibával, 75.000 mk. hozomány és még sok száz vagyonos hölgy mihamarabb férjhez óhajt monni Schlesinger L. házasságközvetítő Berlin 18.

Vigyázz! Kékre testelt kirakat. Vigyázz!

A Fűdő-idény alkalmával senki ne mulassza el a **Costüm, Ruha és Pongyola kelmékbeni szükségletét nálunk beszerezni.** A legegységesebb és legpraktikusabb kelmékben kaphatók:

- Gyönyörű lüszterek sima és csikos. . . 55 krtól 250-ig.
- Angol ruha vásznak minden színben. . . . 50 kr.-tól.
- Madeira himzések ruhára és blousera . . . 70 "
- Remek angol zephirek, szintartók 36 "
- Oriási váaszték csipke kelmékben 47 "
- Csipke aplicatíók, betétek és csipkék . . . 03 "

Batizt és madepolán himzések, áttört keztük, Ajaur harisnyák, Francia gyapjú és pamut delainok, Kretonok és batiztok minden színben. Színes és fekete ernyők meglepő olcsó árban kaphatók

Molnár V. J. és Társa fiókja

Czégtulajdonos: Molnár Lukács. Kossuth és Batthány-u. sarok a színházzal szemben.

Villamos világítást,

a villamos csengők, házi telefonok berendezését az évi kezdetétől és minden a szakba vágó legkomplikáltabb munkát ugy helyben mint vidéken a legolcsóbban és szakszerűen — több évi jótállás mellett vállal

FÖLDES SÁNDOR

elektrotechnikai vállalat

Debrecen, Nagytrattik udvar

Minden irányba égő Wolfram lámpák, ivlámpaszemek, csillárak, izzólámpák nagy választéka a legolcsóbb árban. Kölesön ivlámpák havi 8 korona díjért.

Telefon 210. Telefon 210.

Kerékpárosok el ne mulasszák Debrecen és Vidéke legnagyobb kerékpár raktárát felkeresni, hol a hírneves

Fuch és Viktoria kerékpárok

eredeti gyári árakban, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Kerékpár alkatrészek ugymint Gumik, acetilin lámpák, csengők, kürtök, nyergek, nagy raktár felhalmozódás miatt 25% árleengedéssel kaphatók.

Kerékpár javítás, Zománcozás és Nিকেlezés jótállás mellett elvállaltatik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tisztelettel

ROSENBERG és HAMMER DEBRECZEN,

Piacz-utca 8. szám, a kereskedelmi akadémiá épületében.

KÖZPONTI DROGUERIA

Telefon. DEBRECZEN. Telefon Piacz-utca, Városház épület.

Gazdaságok és gyártelepek részére előírás szerint berendezett mentőszekrények, kötszerek, desinfiálószerek: Creolin, Carbol, mindennemű állatgyógyászati cikkek és műszerek. Sertés és marha tápperok és Fluidok nagy raktára, ugyazintén nagy választék mindenféle gumilámpákban, sörvőkötőkben, valamint fényképezéskor szükséges vegyszerekben.

Villanyvilágítást

lakások és üzletekben, — motorokat áramhajtásra szakszerűen és olcsón, jótállással rendez be

Földvári L.

Kossuth-u. 1. — Telefon 168.

Legjobb gyártmányu motorok, lémszal izzólámpák nagyban raktár

Legbiztosabb széptűszer a

Fáy-féle Arcz-Grém

hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Leghíresebb szar maszó, májfoltok, pattanások és az arcbőr tisztálanságai ellen. Egy üvegy 1 kor. hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1-2-3 koronás üvegye.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek pipere cikkeknek és hásonszervi gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyenergetikum

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz. „Arany orvostudomány” gyógyszerár. Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

NYÁRI OCCASSIO!

Lousin selyem	minden színben mtr csak	49.
Legjobb mosó Zephir	„ „ „ „	15.
Angol Zephir	„ „ „ „	27.
Madera himzett kelme nagy választékban	„ „ „ „	75.
6 pár férfi sokni	„ „ „ „	85.
1 női vászon kosztüm	„ „ „ „	450.
Nyers selyem Blous	„ „ „ „	375.

Ezenkívül a raktáron levő összes árut mélyen leszállítva árusítom.

Tisztelettel

Blumenstein Vilmos

Alkalmi Áruház Bika szállodával szemben.